

Austatud Riigikogu esimees, lugupeetud Riigikogu, austatud suursaadikud,

Taaskord on kätte jõudnud aeg Euroopa Liidule sihte seada. Euroopa Liit ei seisa valiku ees „olla või mitte olla“, kuid üha enam peame vastama küsimustele, kas valitud tee ja senine koostöö on olnud õige. Peame senisest veenvamalt avalikkusele selgitama tehtud valikuid ja otsuseid. Brexiti referendumi järel kutsusime ellu nn „Bratislava protsessi“, et teha valikud avatuse ja suletuse vahel, globaalse ja proteksionistliku Euroopa vahel. See on protsess lahenduste leidmiseks põletavatele probleemidele nagu julgeolek, siseturvalisus, majandus ning hõive. See ei tähista kindlasti uue mitteliberaalse ajastu algusjärku ega kaugenemist Euroopa väärtustest ja talle edu toonud poliitikatest. Samas peame tööle näkku vaatama, et mitte kõik ei ole läinud suurepäraselt ning kõik probleemid ei ole lahendatavad üleöö ega Euroopa tasandil. Euroopa Liit – nagu kõik teisedki poliitilised projektid, on pidevalt arenev, ta ei ole perfektne, aga ta on parim riikideülene koostöövorm, mis meil on.

Austatud Riigikogu,

Brittide otsus lahkuda Euroopa Liidust mõjus nii Euroopale kui Ühendkuningriigile tõepoolest nagu külm dušš.

2. oktoobril konservatiivide aastakongressil esitatud kõne andis esimese selgituse, kuidas uus Briti peaminister Theresa May edasist näeb. Hoolimata meie lootustest, et Ühendkuningriik otsib võimalikult lähedasi suhteid Euroopa Liiduga, oli selles kõnes siiski meile väga vähe rõõmustavat. Kuigi avalduse esitamiseni on veel pool aastat aega ja selle aja jooksul võib paljugi juhtuda, siis peame lähtuma ikkagi sellest, et Ühendkuningriik lahkub. Samuti on üsna ebatõenäoline, et tulevaste suhete mudel põhineb senisel neljal põhivabadusel või isegi tolliliidu mudelil sarnaselt Türgiga. Seega võib tulevik tuua brittidega vähem koostööd kui Norra, Islandi, Šveitsi ja Türgiga, aga usun, et siiski rohkem kui lihtsalt vabakaubandusleppel. Sellele lisaks on vaja selgust Ühendkuningriigi osaluses ka teistes poliitikates nagu justiits- ja siseküsimused ning loomulikult kaitsevaldkond. Olen kõigest hoolimata optimist ja loodan, et läbirääkimiste lõpptulemus on tasakaalus ning säilitab võimalikult tiheda suhte meie vahel. Mõned olulised järeldused võib siiski teha ka juba praegu. Kõigepealt saan öelda, et lähitulevikus on Euroopa Liidu 27 liikmesriigi koostöö ja tulemuste saavutamine kõige olulisem ning alles siis tuleb meil tegeleda Brexiti läbirääkimistega. Teiseks peame parandama koostööd Ühendkuningriigiga nii multilateraalsete organisatsioonide kaudu (nagu NATO) kui ka regionaalselt ja kahepoolsetes suhetes.

Kolmandaks toob brittide lahkumine kaasa vägagi mõjuka ja meile samameelse liikmesriigi lahkumise, mis omakorda tähendab seda, et koostöö samameelsete liikmesriikide vahel muutub eestkõneleja lahkumisel senisest veelgi olulisemaks. Mida kiiremini me aktsepteerime, et referendum ei ole tagasipööratav, seda kiiremini suudame leida ka vajalikud lahendused.

Austatud Riigikogu,

Üks eelseisva Ülemkogu arutelude peamisi teemasid on vabakaubandus. Viimase aasta jooksul on Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitavate kaubanduslepingute arutelud korduvalt takerdunud. Ja kuigi Euroopa Liit on maailma suurim kaubandusblokk, näitab Ukraina, USA ja Kanada lepingute kulg, et meil tuleb leida viis, kuidas tegelikke muresid adresseerida ja kahjuks ka ebatõdesid kummutada. Euroopa Liit on olnud globaliseerumise eestvedaja, sest vabakaubandus on tähendanud heaolu loomist oma kodanikele, vaesuse vastu võitlemist maailmas ning aidanud tihedate majanduslike suhete kaudu tagada ka rahu ja stabiilsust.

Eesti on vabakaubandusest väga palju võitnud. Samas tuleb mõista ka neid, kelle jaoks üleilmastumine on põhjustanud ärevust ja ebakindlust ning kellest on seetõttu tänaseks saanud populistidele lihtne sihtmärk.

Ülemkogu eesistuja Donald Tusk ütles Tallinnas tabavalt, et me peame kodanikele pakkuma täiendavat turvatunnet, et jääda sama avatuks kui seni. Seetõttu on oluline, et majanduskasv jõuab kõikideni. Heaolu-pirukas ja majanduslikud võimalused ei muutu tänu kolkapatriotismile suuremaks ega aita luua täiendavat heaolu - meie tulevik peab seisnema võimalusel luua, toota ja eksportida teadusmahukaid teenuseid ja tooteid. Tsiteeriksin siinkohal hiljutist *Economist*´i (1.10): „Tarbijad ja töötajad kannatavad kaubandusbarjääride tõttu enim. 40 riiki hõlmava uuringu alusel võib sedastada, et kaubanduse lõpetamine tooks rikkaimale osale kaasa 28% suuruse sissetulekute kahanemise ja 63% (kahanemise) kõige vaesema 10% hulgas“. Vabadus ega vabakaubandus ei tähenda seejuures reeglitevabadust ega anarhiat. Vastupidi, peame olema eestseisjate hulgas, et üleilmne kaubandus oleks nii reeglitepõhine kui reeglitepärane ning austaks seejuures ausat konkurentsi. Seetõttu ongi oluline, et Euroopa jätkab samameelsete riikidega – kelleks ennekõike on arenenud tööstusmaad - kokkulepete sõlmimist, mis aitavad edendada reeglitepõhist maailmakaubandust ja on majanduslikult tasakaalustatud.

Austatud Riigikogu, head saadikud,

Euroopa sõna kaalu maailmas määrab suuresti see, kui hea ja tugev on tema majandus. Vaevalt, et keegi kahtleb, et suur siseturg on kõigile Euroopa riikidele vajalik konkurentsivõimelisena püsimiseks ja ka maailmamajanduses edukalt kaasalöömiseks. Kauba-, kapitali- ja teenuseturgude reformid peavad jätkuma ka selleks, et Euroopa oleks suuteline kaasa lööma digimajanduses. Erinev valdkondlik turegulatsioon pärsib võimalusi luua mastaabiefekt, mida e-kaubanduse lahendused toetavad ja mis näiteks USAs on edukalt saavutatud. Kuigi eeskujuga on nakkav, siis maailma parimast rahvuslikust turust jääb väheks.

Mul on hea meel, et aastatepikkuse tubli töö tulemusel on Eestil eduka ja väerika digiriigi kuvand. Paljud tahaksid olla pisut rohkem „Eesti“ - lisaks kõigele muule positiivsele ka veidi rohkem *cool*. Eesti tavapäratust toidavad muuhulgas veidi hullumeelne unistus ühendada Eesti ja Soome e-riigid ning meie väärtuspakkumine virtuaalse residentsuse näol, mis mõlemad on juba laia huvi tekitanud. Ka Riigikogul on Eesti progressiivse digikuvandi loomisel olnud väga oluline roll, ennekõike eestvedajana jagamismajanduse valdkonnas. Oleme valinud õige tee, võttes uue tehnoloogia kiiresti omaks ja leides lahendused, mis arengut toetavad. Usun, et meie enda eeskujuga kaudu oleme muuhulgas suutnud saavutada selle, et digitaalse ühtse turu loomine, kui Euroopa Liidu lähiaja prioriteet, ei tekitanud Bratislava deklaratsiooni kokku kirjutades erilisi vaidlusi. Digitaalne on muutunud osaks enamuse sõnavarast, mis sest, et mõnel riigil on endiselt ka väga tugev aktsent juures.

Austatud parlamendisaadikud,

Nagu me väga hästi teame, siis seisus kohustab. Digiriigina oleme seetõttu just meie välja pakkunud, et andmete vaba liikumine võiks Euroopa Liidus tulevikus olla eraldiseisev põhivabadus. Solow´ tootlikkuse paradoksi kohaselt võtab iga põhjapanev tehnoloogia - nagu Internet - aega, et anda kogu majanduslik efekt tootlikkuse ja heaolu kasvus. Ja mitte keegi ei kahtle, et internet muudab läbivalt nii majandust kui ühiskonda. Eesmärgi saavutamiseks peame lähiajal looma õigusliku ja investeerimiskeskonna, mis toetab kaasaegse digitaristu väljaehitamist, sealhulgas Põhjas. Samuti peame Euroopas tagama regulatiivse keskkonna, mis toetab andmemajandust ega ole pärsitud asukohapiirangute või muude takistuste poolt. See peab juhtuma viisil, mis ei sea kahtluse alla üksikisiku õigust privaatsusele ega loo olukorda, mis Euroopa digisiseturu muust maailmast eraldab.

Andmete vaba liikumine kui viies põhivabadus, lubab seda käsitleda nii võimaldajana kõigile teistele põhivabadustele kui ka eesmärgina omaette. Viimase võttis möödunud nädalal

kujundlikult hästi kokku üks suur Rootsi sideettevõtja, sõnastades eesmärgina „luua gigabiti ühiskond terabaidi territooriumil“.

Teine teema, millel tahaksin majanduse ja siseturu kontekstis kindlasti peatuda, on ühendatus. Nii nagu pärsivad piirikontrollid Euroopa sees võimalusi majandustegevuseks, nii on ka meie ärälõigatus üks meie majanduse olulisemaid klaaslagesid. See ei pea ilmingimata nii olema, kuid olukorra muutmine nõuab järjepidevat pingutust ja kinnihoidmist eesmärgist. Ülal mainisin Eesti ja Soome koostööd e-riigi arendamise vallas, mis võib viia täiesti unikaalsetele lahendustele paljude riikide jaoks. Väga sihikindla töö tulemusel toimub sel reedel Eesti ja Soome energiajulgeolekut tagava gaasiühenduse BalticConnectori finantseerimislepingu allkirjastamise tseremoonia. Euroopa Komisjon finantseerib projekti üsna ainulaadselt 75% määras.

Meie järgmine energiajulgeolekuprojekt on luua nii turu kui taristu mõttes igati sünkroonselt funktsioneeriv piirkondlik elektritur, mille selgitamisele kulus oluline osa minu möödunud nädala visiidist Rootsi ja Taani. Esimene samm on uuringu tegemine ning tehniliste ja rahaliste võimaluste kaardistamine ühenduste rajamiseks. Loodan, et see projekt on teostatav Poola või Põhjala kaudu juba järgmisel EL eelarveperioodil.

Kuid selleks tuleb loomulikult teha nii tehnilist tööd, disainida pika-ajalist eelarvet kui otsida lahendusi asjaomaste riikidega.

Samavõrd oluline pika-ajaline projekt on raudteeühendus Rail Baltic. Viimasel ajal on taas hoogsalt poleemikat tekitanud. Usun siiski, et kirjutajad on käitunud heas usus ning projekti igakülgne läbivaagimine teeb sellele kokkuvõttes ainult head, isegi kui sedavõrd mastaapse infrastruktuuriprojekti puhul on täielikku konsensust raske saavutada. Käimasolev täiendav tasuvusuuring aitab leida lahenduse mitmetele osundatud küsimustele nagu trassivalik, tasuvuse eeldused ja oodatavad kaubavood. Tahan siinkohal esile tuua mõningad olulised aspektid Rail Balticu kohta, mida on seni küsimuse alla pandud:

Esiteks, koostöö regioonis. Tegemist on mastaapseima koostööprojektiga kolme-nelja riigi ajaloos. Ütleksin, et tegemist on isegi ajaloolise võimalusega piirkonna ühendamiseks Lääne-Euroopaga. Kuigi Eesti on suurel määral olnud eestvedajaks projektis, mis aeg-ajalt võib meenutada tõrksa taltsutamist, on ka Soome ja teiste riikide huvi projekti vastu tuntav. See on taas elu sisse puhunud nii Tallinn-Helsingi tunneli unistusele kui innustanud Soome ettevõtlussektorit. Praegu on 3 Balti riiki ja Soome ühendatud Vene rööpalaiusega imperiaalse raudteega. Paika ei ole pidanud lootus, et Venemaa on huvitud millestki enamast, kui toormevoogude suunamisest oma infrastruktuuri kaudu ning „jaga ja valitse“-põhimõtte rakendamisest erinevatel ida-lääne suunalistel koridoridel ja projektidel.

Seetõttu on lihtne luua olukorda, kus oleme teiste Balti riikidega rohkem konkurendid kui koostööpartnerid, võimaluste asemel nähakse tihti probleeme. Vajame Rail Balticut enese ühendamiseks Lääne-Euroopaga nii strateegiliselt, poliitiliselt kui ka majanduslikult. 10 aasta pärast ei tohiks paika pidada ütlus, et Balti riigid on Euroopas anomaalia, kust rongiga saab ainult ida poole. Rail Balticu trass on puuduva ühendusena Euroopale strateegiliselt oluline ja on täiesti enesestmõistetav, et Euroopa ida-lääne suunda ei prioritseeri ega ka rahasta.

Teiseks, tasuvus ja majanduslikud võimalused. Loomulikult loob ehitamine ise uusi võimalusi ning võib tuua regiooni strateegilise tähtsusega infrastruktuuri investeeringuid. Kuid see ei ole peamine, isegi kui on sündinud raskete kompromisside tulemusena. Olulisim osa Eesti kaubavahetusest ja koostööpartneritest on justnimelt Lääne-Euroopas. Rail Balticu edu võti on selle võimes võtta üle oluline osa nii Balti riikide kui ka naaberriikide rahvusvahelisest kaubandusest ning luua lisaks uued ja kiired liikumisvõimalused reisijate ning kaubavedude kasvuks. Selle saavutamiseks on vajalik optimaalne trass, hea teenuse kvaliteet, kõrge töökindlus,

moodne veerem ning seadmed ümberlaadimisjaamades, sadamates ja logistikakeskustes, et tagada kõik raudtee toimimiseks vajalikud toimingud.

Tulevane infrastruktuuri kasutustasude süsteem toetab raudtee kasutamist ning peamine kasutegur ei avaldu mitte raudtee enda kasutustasudest laekuvas tulus, vaid tulevatest investeeringutest tööstusse ja taristusse. Isegi kui projekt näib tasuv ka ainult regiooni põhjal, siis täiendavad võimalused ei peitu sugugi ainult regioonis endas, sest ka nt Hiina otsib aktiivselt uusi võimalusi konteinervedudeks Euroopasse.

Koostöö regioonis, Euroopa ühendamise ning majanduslik tasuvus on muidugi vaid kaks peamist argumenti. Usun, et ka avalikkuses kõlanud ja hirmu külvavad liialdused Eesti tükeldamisest, võimalikust geneetilisest kängumisest jms saavad sobival tasemel kõik vastatud. Riigikogul on selle teema käsitlemisel eelneval hooajal väga oluline roll, kuivõrd peatselt oleme saatmas siia saali aruteludeks riikidevahelise lepingu, mis paneb Rail Balticu tuleviku poliitiliselt ja õiguslikult võimalikult tugevale vundamendile.

Austatud Riigikogu,

Möödunud aastal oli Teie ees olles oli kõne fookuses Euroopa julgeolek ning erinevad sellega seonduvad kriisid, mis kogumis olid võtnud Euroopas suisa eksistentsiaalse kriisi mõõtme. Seda mitte ainult praegugi kestva Vene agressiooni tõttu Ukrainas.

Süüria konflikti tagajärjel vallandunud pagulaskriis oli võtmas eepilisi mõõtmeid ning terroriaktid Belgias ja Prantsusmaal jõudsid lõpuks väga valusalt ka eestlasteni. Lääne ühtsus ja otsustavus osutusid võtmetähtsaks.

Rändekriis mõistsime vahetult, et Euroopa riikide julgeolek on väga tihedalt läbi põimunud. Kõik liikmesriigid sõna otseses mõttes vastutavad ühispiiri valvamise kõrge taseme ja seega ka üksteise igapäevase julgeoleku eest. Kõrgendatud poliitiline tähelepanu ja käiguvahetus rändekriisist ning sellest tõukunud tegevused on võrreldes sama perioodiga möödunud aastal tänaseks kahandanud Türgi-Kreeka vahelisi rändevooget tervelt 98 protsenti. Piiri valvatakse mõlemalt poolt piirjoont ning selle tulemuslikkus sõltub valve tasemest ja koostöötahtest mõlemal pool. 2015-2016 periood tõi kaasa murrangulised muutused. Eriti oluline on selles kontekstis koostöö ja kokkulepped kolmandate riikidega ning ka hoiakumuutus Euroopa Liidus, mis võimaldab kõikide poliitikameetmete ja vahendite kasutuselevõttu rändekriisi ohjamiseks. See on hea näide, mida ühiselt tegutsedes ja ühtse välispoliitikaga võib juba lühikese ajaga saavutada.

Eelmisel nädalal alustas Bulgaaria-Türgi piiril tööd Euroopa piiri- ja rannikukaitse agentuur, mis aitab veelgi paremini kontrolli alla võtta Euroopa välispiirid. Kuigi agentuur alustab kriisi lahendamist toetava tugistruktuurina, siis tulevikus ei peaks olema välistatud ka terviklik Euroopa piiri- ja rannikuvalve.

Rõõmustavaks võime pidada ka Eesti poolt soovitud Euroopa Liidu piiriületuse infosüsteemi loomist, mida täiendab omakorda juurutatav reisiloo süsteem ja suuremad võimalused mõjutada ka viisavabadest riikidest pärit rännet. Teema kokkuvõttes soovin väga tänada Eesti korrakaitsejaid, kes on märkimisväärselt panustanud Euroopa Liidu ühisoperatsioonidesse ning viinud tõrgeteta ellu ka rändekava eesmärgid. Meie ühistegevuse tulemus võiks viia kõikjal Schengeni sisepiiridel kontrolli kõrvaldamiseni.

Lugupeetud Riigikogu liikmed,

Kahetsusväärset ei ole mul võimalik raporteerida, et Minsk II kokkulepe oleks täidetud. Ei ole. Ukraina ei evi kontrolli kogu oma territooriumi üle nagu on relvarahu pigem näiline. Endise hooga

jätkab Venemaa sõjapidamist Euroopa ida- ja lõunanaabruses ning tõtt-öelda osalt ka Euroopas endas, kui arvestame kõiki sõjapidamise viise. Meie idanaaber kasutab edasiminekuks nii konventsionaalseid kui hübriidmeetodeid, nii nagu hübriidauto kasutab edasiliikumisel erinevaid kütuseid. Sekkumine kübervahenditega presidendivalimistesse, äärmusparteide rahastamine Euroopas ja ka nende indoktrineerimine Krimmis, lennuõnnetuse sõltumatu uurimise õõnestamine, propaganda ja valede levitamine mahub kõik viimase kirjelduse alla. Näib, et koolikiusajalikult on tüli hakatud otsima kõikjalt, kust seda leida on võimalik.

Seetõttu on taaskord olukorda kirjeldama hakatud kui uut külma sõda, kuigi selle ilminguid kirjeldas Edward Lucas üsna ilmekalt juba mõni hea aasta tagasi oma samanimelises raamatus. Kui Lääs on Venemaa juhtkonna hinnangul eksistentsiaalne oht, siis tegelikult ei peaks keegi olema sugugi imestunud, et eesmärk pühendab abinõu.

Mis siiski on muutunud, on Lääne avaliku arvamuse hoiakud. Seda ei peegelda mitte ainult Euroopa Liidu värskes globaalstrateegias sisalduv hinnang, et „Venemaa tegevus Ukrainas ja laiemas Musta mere ümbruses on raputanud Euroopa julgeolekuarhitektuuri alustaladeni“. Ukraina ja Süüria jätkuv küüniline konflikt, aga ka hiljutine lennuõnnetuse Malaysia Airlines 17 uurimine ja palju muudki, on üha enam avanud silmi ja sundinud Lääne avalikku arvamust toimuvat märksa lähemalt ja terasema pilguga vaatama. Pagulaskriis on seejuures Süüria kriisi otsene tagajärg. Aleppost avanev pilt on lihtsalt õõvastav. Seetõttu tuleb eelseisval Ülemkogul meil kolleegide ilmselt mõnevõrra vähem veenda, et igal juhul peame jätkuvalt hoidma senist joont sanktsioonidega, olema ühtsed, meelekindlad ja lähenema küsimusele pika vaatega.

Austatud Riigikogu,

Kuigi Euroopa Liit ei ole kaitseallianss, on ta siiski juba loomisest saadik olnud oma elanike heaolu tagamisega võrdselt ka julgeolekuprojekt.

Eesti seniste taotlustega on hästi kooskõlas värsked arengud kaitsevaldkonnas. Ütlen kohe ära, et minu arvates ei ole Euroopa armee loomist praegu laual ja meil ei tasu aega varjupoksile kulutada. Meenutan, et ka NATO-l ei ole armeed, liikmesriikidel on. Alustada esmakordselt sisukat arutelu Euroopa kaitse üle sõnastades endale üle jõu käiva ülesande, võib luua soovitud risti vastupidise efekti. Samas, suurem panustamine kaitsele ei ole enam tabuteema, see üks neist, kus selgelt soovitakse teha senisest rohkem koostööd. Eesti ei peaks Euroopa kaitse teema arendamisse suhtuma allergiliselt, piirdudes arvamusega, et see „ei peaks dubleerima NATO-t“. Tõepoolest ei peaks me oma jõupingutusi pihustama, kuid me peaks seda vaatama siiski kui võimalust, sest võimalik on leida kohti, kus Euroopa Liit suudab lisada väärtust juba tehtavale. Et kaitseküsimustes tuleb enam koostööd teha, on kahtlemata ka üks olulisi järelemeid Brexitist. Meenutan muuhulgas, et 4st NATO raamriigist ei ole peatselt 3 Euroopa Liidu liikmed. Lootustandvad arengud Küprose taasühendamise üle kaotavad peatselt ühe olulise tõkke koostöö teel. Pariisi terroriaktide näitel teame, et EL solidaarsusklausel pakub täiendavaid võimalusi. Samuti võiks Euroopa Liidu sõjaliste ja tsiviiloperatsioonide juhtimist muuta efektiivsemaks, et muuhulgas võtta välisoperatsioonide koormust NATO-lt ja lastes viimasel keskenduda põhiülesannetele.

On teisigi valdkondi, kus koostöö saab olla parem, näiteks kaitsevaldkonna hanked, teadus- ja innovatsiooniuringud, aga ka EL tsiviilotstarbeliste lahenduste kasutatavus kaitsevõimedele (nt mereseire, merepääste, satelliitnavigatsioon jne). Euroopa Liidu hübriidstrateegia tuleb ellu viia ning meie arvates võiks uuendada ka laiapõhjalist küberstrateegiat, kus Euroopa Liidul on samuti oluline roll.

Hea Riigikogu,

Käes on oluline ja küllap isegi kriitiline aeg Euroopale ja ka Eesti Euroopa Liidu nõukogu eesistumise aeg saab olema määrava tähtsusega. See tähendab ennekõike ajasurvet lõpetada läbirääkimised ning sõlmida olulised poliitilised kokkulepped. Usun, et paotasin ennist piisavalt kardinat Eesti eesistumise sisult, sest majanduse, julgeoleku ja Brexitiga, aga ka paljude teiste teemadega tegelemegi Eesti eesistumisel. Eestile olulised teemad on hästi kajastatud institutsioonide tööplaanides, nii Ülemkogu strateegilises kavas kui Euroopa Komisjoni tööprogrammis. Ka Riigikogu ees on Euroopa arengu seisukohalt väga olulised eelnõud nagu Pariisi kliimalepe ja vabakaubanduslepe Kanadaga. Aga aeg meie prioriteetidest detailsemalt rääkimiseks suure saali ees saabub siiski alles järgmisel aastal hiliskevade paiku, kui Malta eesistumine on jõudnud juba piisavalt kaugele.

Suurem osa teemadest ja eelnõudest on meil väga hästi teada, mistõttu loodan eesistumisprogrammi sisukatele aruteludele Euroopa Liidu asjade komisjonis ning valdkonnakomisjonides. Eestil saab olema üks eesistumisprogramm korraga, mis peegeldab nii valitsusele kui ka parlamendile olulisi teemasid. Ühiselt loodud programm toetab nii eesmärkide saavutamist, kui võimaldab meil luua konsensuse, et tõsta teisel poolaastal esikohale oma eesistujaroll. Koostöös Riigikoguga loodame leida lähiajal sobiva töömeetodi ka meie eesistumise ajaks.

Maineka rahvusvahelise mõttekoja ECFR hiljutise aruande Cohesion Monitor põhjal võime julgesti väita, et oleme 2007-2014 ajavahemikus läbinud kõige pikema tee koostöövalmiduses Euroopas ning oleme üks koostööaltimaid liikmesriike asutajariikide Belgia ja Luksemburgi järel. Eesistumine on Eesti avasektorile seni kindlasti kõige olulisem juhtimisväljakutse. Selle edukus sõltub peamiselt suutlikkusest sõlmida kokkuleppeid ning viia ühist asja edasi. Euroopa Liit on seega nagu 28 liikmega koalitsioonivalitsus, mida rapsides ja rusikaga lauale kolkides tulemuslikult juhtida ei saa. Kannatlikkus, tarkus, diplomaadianne, kohalolek ja empaatia on need kvaliteedid, mille poole iga minister ja iga ametnik peab püüdlema. See, et Eesti oli valmis üles korjama brittide poolt mahapillatud eesistumise teatepulga, on väga heaks näiteks koostöövalmidusest ja eestvedamisest. See on ka tagantjärele saadud tunnustus, et alustasime ettevalmistumist piisavalt vara. Seetõttu ei tekkinud ka krampi ning eesistumise perspektiivis vajalikud eelnõud jõudsid aegsasti Riigikokku ning tegevused tõsteti ümber. Tunnustan seejuures väga Riigikogu südikust, sest Teie koormus sisuliselt kahekordistus.

Loodan, et seda südikust jätkub ka järgmise aasta kohalike valimiste kiuste ning eesistumist saadab ennekõike kodurahu ja üksmeel. Edukas eesistumine on meie ühine eesmärk.

Teeme koos Eesti suuremaks.

Aitäh!